

Handläggare
Anna Maria Brunner
Telefon: 08-508 22 888

Till
Hägersten-Älvsjö stadsdelsnämnd
2021-02-25

Verksamhetsberättelse VB 2020

Årstabergets förskolor

Innehållsförteckning

Sammanfattande analys.....	3
Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål.....	4
1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla.....	4
1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort.....	4
1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige.....	5
2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt.....	11
2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring.....	11
2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö.....	11
3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden.....	13
3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser.....	13
3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna.....	15
Uppföljning av ekonomi.....	18
Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget.....	18
Investeringar.....	19
Medel för lokaländamål.....	19
Övrigt.....	19
Systematiskt kvalitetsarbete.....	19
Övrigt.....	19

Sammanfattande analys

Detta märkliga år 2020 kommer nog ingen av oss att glömma. Precis som hela samhället och världen präglats av denna pandemi så har våra verksamheter också gjort det. Coronakrisen har naturligtvis minskat möjligheten att nå uppsatta mål inom våra förskolor, men det är ändå en seger att vi har lyckats hålla samtliga förskolor öppna, om än med begränsade öppettider.

Sjukfrånvaron bland medarbetarna var hög redan innan pandemin bröt ut och vi kämpade för att hålla en god verksamhet även i december, januari och februari. Många olika virus och influensaliknande sjukdomar florerade redan då, och det drabbade också många barn. Under februari och mars anställde vi många nya timvikarier till enheten då behovet av vikarier var större än antalet timmisar vi hade. Vi vill helst undvika vikariepooler så mycket som möjligt. Det var tur att vi gjorde det då behovet av timvikarier blev ännu större efter att Coronaviruset började sprida sig. Vi har sedan april haft dryga 20% av medarbetarna frånvarande och på Hovet som drabbats hårdast har vi ständigt haft mellan 10-15 pedagoger frånvarande av 35. Det har krävts mycket arbete av strategisk och strukturell natur för att få ihop schema och resurser och vi har varit tvungna att begränsa öppettiderna. Denna åtgärd har ändå varit lyckosam och vi har kunnat hålla en bättre kvalitet i verksamheten.

Eftersom många barn söker sig till vår enhet och vi hade många garantibarn fick vi i uppdrag att starta en garantigrupp med 16 yngre barn i januari. Gruppen fick inhysas i en förskola vid Telefonplan, Mikrofonen. Detta innebar ett omfattande extra arbete med inredning av lokalerna, inköp av material samt hitta lämpliga pedagoger. Gruppen har lyckosamt nog fungerat alldeles utmärkt och föräldrarna är mycket nöjda. Trots denna åtgärd fanns många garantibarn kvar som saknade förskoleplats i mars och alla förskolor fick då ta in extra barn. På Hovet fick vi också starta en extragrupp med 12 barn som inhystes på mitt kontor som vi gjorde om till en hemvist.

Att organisera för alla extra barn samt sköta nya inskolningar under pågående pandemi har varit påfrestande. Tack vare att vi har en väl fungerande ledningsgrupp som hjälps åt i liknande situationer så har det ändå gått bra. Fördelen är ju att intäkterna ökat något, vilket känns tryggt i detta annars utmanande år.

Den ekonomiska prognosen för året såg efter sommaren bra ut och jag räknade med att kunna hålla budget med marginal. Höstens extra stora kostnader och höga frånvaro har dock påverkat resultatet negativt så idag är jag inte lika säker. Vi hade inte fulla grupper till augusti som jag räknat med och vi har rekryterat flera nya förskollärare samt stärkt ledningen med en ateljérista. Vi har också 25 Bibass-barn med stora behov och som krävt att jag behövt förstärka pedagoggruppen med närmare 20 medarbetare. Vi har också under hösten behövt använda vikariepooler i en mycket högre utsträckning än vad som var planerat så kostnaderna har skenat. Förhoppningsvis klarar vi budget 2020 men jag är mycket orolig för budgetåret 2021.

Vi har arbetat vidare med vårt systematiska kvalitetsarbete i One Note, vilket är en viktig åtgärd för att få en god bild av var alla hemvister befinner sig i sitt arbete. Vi har också börjat med lärloggar i PoB:en och detta utvecklingsarbete kommer att fortgå hela året. I våras tog vi fram planer för hur förskolläarmöten, hemvisternas planeringar, samt de individuella planeringarna ska utformas. Detta har varit mycket uppskattat bland medarbetarna. Vi har

också sammanställt enhetens pedagogiska ställningstaganden, vilket blivit ett förtydligande för alla i enheten men också ett bra redskap vid rekrytering av nya medarbetare.

Vi har under hösten arbetat efter vår Utbildningsplan med våra tre fokusområden för detta läsår. Vårt mål är att utveckla högläsningen och samtal om text, utveckla våra ateljéer samt synliggöra barnens läroprocesser genom lärloggar i PoB:en och genom pedagogisk dokumentation på hemvisterna. Arbetet har under hösten fortskridit över förväntan och pedagogerna har gjort stora framsteg.

Arbetsmiljöarbetet fortgår i arbetsmiljögruppen och vi har kommit en bit men har skrivandet av handlingsplanerna kvar. Många bra och givande diskussioner har förts både i gruppen men också på APT och i andra sammanhang. Medarbetarenkäten har analyserats och integrerats i det övriga arbetsmiljöarbetet. Vi har också lagt en plan för alla APT och utvecklingstimmar där arbetsmiljöarbetet finns inlagt mer systematiskt.

En av våra styrkor i organisationen är att vi arbetar proaktivt och har en tydlig struktur och organisation. Vi har många olika både stödfunktioner och stöddokument som man kan få hjälp av. Vi har flera nya förskollärare i enheten, vilket är ett kvalitetslyft, och vi har noga planerat så att deras introduktion blir bra och tydlig.

Vår ambition var att detta läsår skulle gå i fördjupningens och förfiningens tecken, och att enheten skulle återta sina tidigare höga resultat. Hösten har varit en utmaning men vi har fortsatt goda förhoppningar att våren och 2021 ska ge oss möjligheter att uppnå det vi strävar efter.

Uppföljning av Kommunfullmäktiges inriktningsmål

KF:s inriktningsmål:

1. En modern storstad med möjligheter och valfrihet för alla

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.1 I Stockholm är människor självförsörjande och vägen till arbete och svenskkunskaper är kort

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Antal tillhandahållna platser för feriejobb				368		360 st	Tas fram av nämnd	VB 2020

KF:s mål för verksamhetsområdet:

1.3. I Stockholm når barn sin fulla potential då Stockholms skolor och förskolor är de bästa i Sverige

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel legitimerade förskollärare av totalt antal anställda (årsarbetare)	29,3 %	0,9 %	28,4 %	27,4 %	32 %	32 %	32 %	VB 2020
Analys Fler förskollärare har anställts till 2021. Andelen kommer att öka. Fr om 2021 finns en förskollärare i varje hemvist.								
  Andel nöjda föräldrar till barn i förskolan	81 %			88 %		90 %	90 %	2020
  Antal barn per grupp	17,8 barn/avd.			16,9 barn/avd.	16 st	16	16	VB 2020
Analys Nödvändigt med stora barngrupper om budget ska kunna hålla.								
  Antal förskolebarn per anställd (årsarbetare)	4,2 st			5,5 st	4,9 st	4,9	4,9	VB 2020
Analys Hög bemanning pga många Bibassbarn med stora behov. Kostnadskrävande och fungerar inte utifrån de förutsättningar som är.								
  Kvalitetsindikatorn - Självvärdering utifrån läroplansuppdraget	3,4			3,7		3,5	Tas fram av nämnd	2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
  Stadsdelsnämnderna ska säkerställa att alla förskolor har en strategi för att öka barns fysiska aktivitet och rörelse under förskoledagen	2020-01-01	2020-12-31	

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklar sin förståelse för grundläggande demokratiska värden

— Ingen

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna ger barnen likvärdiga möjligheter att uttrycka sina tankar och åsikter för att ha inflytande över sin vardag. Alla barns olika språkliga och kommunikativa förmågor och behov tas till vara för att skapa förutsättningar för ett

tillgängligt och fungerande språk för alla barn. Medarbetarna har kompetens och kunskap om barnkonventionen och dess intentioner är tydliga i undervisningen.

Förväntat resultat

Barnens intressen och behov ligger till grund för hur utbildningen utformats. Barnkonventionens intentioner är synliga i utbildningens innehåll.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 ♀ Andelen vårdnadshavare som anser att barnen på förskolan ges lika möjligheter att utvecklas oberoende av kön, etnisk tillhörighet, religion eller funktionsnedsättning.	90			93		95		2020
 Andelen vårdnadshavare som anser att förskolans medarbetare bemöter deras barn med respekt	87,22 %					100		2020
 ♀ Vårdnadshavares sammanfattande omdöme om förskolans arbete med normer och värden	86			91		90		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling i språk och kommunikation i syfte att ge alla barn likvärdiga möjligheter att uttrycka sig och kommunicera	2020-01-01	2020-12-31	
<p>Analys</p> <p>Alla medarbetare har fått ta del av föreläsningar om Interkulturalitet samt arbete kring detta. Vi har ju också högläsning som ett fokusområde så språkets betydelse för barnens språkutveckling har pedagogerna god kunskap kring. Vi har också under flera år byggt upp ett gediget utbud av både barnlitteratur och pedagogisk litteratur för pedagogerna. Tanken är att vi ska fortsätta med det interkulturella perspektivet mer ingående under hösten 2021.</p>			
 Förskolans medarbetare ska erbjudas kompetensutveckling om Barnkonventionen för att säkerställa att barns rättigheter tas till vara.	2020-01-01	2020-12-31	
<p>Analys</p> <p>Vi har genomfört kompetensutveckling av olika slag inom detta område och arbetar systematiskt med varje förskolas plan med aktiva åtgärder. Vi har regelbundna samtal och diskussioner om barns rättigheter och både värdegrund och barnsyn är djupt förankrade i våra pedagoger. Vi arbetar mycket med förhållningssätt och spelregler och jag får ofta höra som rektor vilka fantastiska pedagoger vi har som har ett så äkta och värdegrundat förhållningssätt till barnen. Jag kan med stolthet säga att barnen blir väl bemöta och omhändertagna i alla våra förskolor. Området blir man dock aldrig färdig med utan diskussionen måste hållas levande.</p>			
 Förskolans Resursenhet ska erbjuda förskolans medarbetare kompetensutveckling om barn i behov av särskilt stöd i syfte att stärka alla barns möjligheter att utvecklas utifrån sin egen förmåga.	2020-01-01	2020-12-31	
<p>Analys</p> <p>De team som önskat handledning har fått det från Resursteamet även om det inte blir på samma sätt när det sker digitalt. Generellt är man nöjd med insatserna och tycker att handledningen hjälper dem i deras arbete med Bibass-barnen. Vi har</p>			

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
ca 25 barn i behov av stöd och många har redan diagnoser och ett stort stödbehov. Vi har en väl fungerande organisation kring detta men den extra bemanningen som krävs är inte förenlig med de resurser som finns. Detta bekymrar mig mycket både för barnens och pedagogernas skull.			

Enhetsmål:

Gruppen är en tillgång där varje barn har sin självklara plats, ges utrymme och blir lyssnad på.

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Alla barn kan utifrån sina förutsättningar ta ansvar för sina handlingar och för miljön på förskolan.
- Alla medarbetare ska vara goda förebilder och uppträda professionellt och ha ett positivt förhållningssätt gentemot barn, vårdnadshavare och kollegor.
- Alla medarbetare skall känna till och arbeta efter sin förskolas plan mot diskriminering och kränkande behandling.

Alla barn i Årstabergets förskoleenhet ska;

- Få vistas i en likvärdig förskola där våra ledord glädje, trygghet och ett lustfyllt lärande genomsyrar verksamheten.
- Få möjlighet att utveckla sin självkänsla och självständighet.
- Lära sig socialt samspel och innebörden i allas lika värde.
- Erbjudas möjlighet till att utifrån egen förmåga och intresse göra egna val av aktiviteter och projektarbete.
- Utifrån sin egen förmåga kunna delge sina tankar och känslor till sina kamrater och visa förståelse och empati för andra.
- Känna sig trygg i gruppen som individ. Alla ska få talutrymme och känna sig lyssnad på och träna att prata inför grupp på t ex samlingen.
- Få delta i olika kulturers traditioner.

Analys

Coronapandemin har naturligtvis påverkat möjligheterna att arbeta mot uppsatta mål. Många pedagoger har varit frånvarande under såväl vårterminen som höstterminen och även barn. Detta har medfört att innehållet i verksamheten blivit haltande.

Vi har dock kunnat ha samtliga förskolor öppna, om än med begränsade öppettider. Hovet har varit särskilt drabbat och haft begränsade öppettider även under hösten. Detta har inneburit att vi ändå kunnat bedriva undervisning, åtminstone under förmiddagarna. Pedagogerna har arbetat på så gott de kunnat och vi har försökt hålla igång kompetensutveckling och möten om än på digital väg.

Den nya läsårsstarten efter sommaren kändes mycket bra. I början av hösten hade vi en hög närvaro av såväl barn som pedagoger. Tyvärr förändrades det läget och vi har haft mycket hög frånvaro bland både pedagoger och kockar och ett flertal fall med bekräftad Covid-19.

Känslan i enheten var som sagt mycket god inför läsårsstarten, trots vårens utmaningar. På höstens inledande planeringsdagar fanns alla i ledningen närvarande och vi gjorde en presentation baserad på enhetens utbildningsplan. Detta uppskattades mycket av pedagogerna som nu vet vad vi ska fokusera och arbeta med detta läsår.

Våra tre huvudområden är:

1. Utveckla vår högläsning.
2. Utveckla våra ateljéer.
3. Synliggöra barnens läroprocesser genom PoB:en och pedagogisk dokumentation.

Enhetens utbildningsplan bifogades i T2.

Vi hade för första gången strukturerat och förberett det första projektarbetet i enheten, vilken blev Sommaruppgiften. Detta arbetade samtliga förskollärare fram förra terminen tillsammans med vår dåvarande pedagogiska ledare. Detta arbete underlättade för pedagogerna att bygga relationer och skapa trygga grupper. Det blev också en naturlig och positiv länk till hemmen, vilket särskilt gynnade de nya barnen.

Vi hade också gjort en plan för terminens APT och utvecklingstimmar, vilken vi följt och det har skapat trygghet och tydlighet. Vi har gjort det vi har förutsatt oss, trots pandemin, och det skapar både stolthet och trygghet.

Vi har tagit stora kliv framåt gällande Skolplattformen och pedagogernas arbete och kunskap om både Startsidan och PoB:en. Alla hemvister har skrivit lärloggar och det publiceras regelbundet på Startsidan. Detta utvecklingsarbete har nått resultat över förväntan och utmaningen framåt är att få med vårdnadshavarna.

Nämndmål:

Alla barn i förskolan utvecklas och lär utifrån sina förmågor i undervisningsmiljöer av hög kvalitet

— Ingen

Beskrivning

Utbildningen i de kommunala förskolorna bedrivs utifrån sina förutsättningar i likvärdiga pedagogiska undervisningsmiljöer. Samsyn kring miljö och material samt pedagogernas förhållningssätt är prioriterade utvecklingsområden som skapar förutsättningar för barns lärande och utveckling.

Den reviderade läroplanen ligger till grund och tydliggör förskollärares och barnskötares olika ansvar för utbildningen. Gemensamma strukturer för förskolornas systematiska kvalitetsarbete finns och erbjuds som stöd för en likvärdig utbildning. Språk, matematik, naturvetenskap och rörelse tillsammans med hållbar utveckling prioriteras särskilt i undervisningen.

Förväntat resultat

Alla barn i de kommunala förskolorna möter likvärdiga undervisningsmiljöer och utmanas och utvecklas utifrån sina förmågor.

Skolplattformen omfattar och erbjuder gemensamma strukturer som stöd för förskolornas systematiska kvalitetsarbete.

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinn or/ flicko r	Perio dens utfall VB 2019	Progno s helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
 Självvärdering utifrån läroplansuppdraget avseende undervisningsmiljöer	3,4					3,5		2020

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förskoleavdelningen ska fortsätta att utveckla gemensamma strukturer för det systematiska kvalitetsarbetet	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskoleavdelningen ska tillsammans med förskoleenheterna utforma ställningstaganden som ska ligga till grund för en likvärdig och tillgänglig undervisningsmiljö	2020-01-01	2020-12-31	
 Förskolorna ska utveckla sina arbetssätt med kvalitetsindikatorn i syfte att höja undervisningsmiljöernas kvalitet	2020-01-01	2020-12-31	

Enhetsmål:

Varje barn i Hägersten-Liljeholmens förskolor möts av undervisningsmiljöer där organisation/struktur, material och pedagogernas förhållningssätt återspeglar läroplanens intentioner

 Uppfylls helt

Förväntat resultat

- Alla barn i enheten utvecklas och lär utifrån sina förutsättningar.
- Alla barn ska ha tillgång till Årstabergets förskoleenhets basmaterial samt till ett varierat kompletterande material anpassat till barngruppens behov och intressen.
- Alla barn ska ha tillgång till stimulerande, utmanande och tydliga undervisningsmiljöer som underlättar arbetet med grupper i gruppen samt främjar leken, kreativiteten och det lustfyllda lärandet.
- Alla barn har rätt till arbetsro och ett lugn där våra strukturer och vår planering hjälper oss att skapa ett bra flöde över dagen.

- Alla barn ska utmanas och utvecklas i språk och kommunikation.
- Alla barn ska erbjudas dagliga möjligheter till läsning och mötet med kvalitativa böcker.
- Alla flerspråkiga barn ska utmanas i sin flerspråkighet.
- Alla pedagoger är "språkande pedagoger".
- Rim och ramsor samt musik och sång är naturliga inslag i verksamheten.
- Alla barn ska få ta del av de kulturarv och traditioner som Årstabergets förskoleenhet har.
- Alla barn ska erbjudas en "professionell" kulturell upplevelse minst en gång per termin.

- Alla barn ska inspireras och utmanas i sitt matematiska och logiska tänkande.
 - Alla barn ska få prova på att genomföra naturvetenskapliga experiment.
 - Alla barn ska erbjudas bygg – och konstruktionslek både ute och inne.
 - Alla barn ska få prova på att genomföra olika tekniska experiment.
 - Alla barn ska få utveckla sin kreativitet och sin skapande förmåga med olika material och tekniker.
- Alla barn ska erbjudas daglig utevistelse där grovmotorisk utveckling och rörelse stimuleras.
- Alla barn ska erbjudas en näringsriktig och varierad kost.
 - Alla barn få förståelse för det ekologiska tänkandet med hållbar utveckling bl a genom att vi serverar mat med minst 50% ekologiska produkter och att vi är förebilder gällande återvinning och sopsortering samt har en kemikaliefri förskola.
- Alla barn ska ges möjlighet att genom digitalisering öka och utvidga sitt lärande.
 - Alla basappar ska vara kända av pedagogerna och introducerade för barnen.
 - Alla hemvister ska använda Skolplattformens moduler som ett stöd i barnens lärande.
 - Alla barn erbjuds avslutningssamtal inför skolstart.
 - Alla blivande skolbarn erbjuds skolförberedande verksamhet på den egna förskolan och i enhetens gruppträffar.

Analys

Årstabergets förskolor har kommit långt i arbetet med sina pedagogiska miljöer, sitt material och pedagogernas förhållnings- och arbetssätt i dessa. Detta är en av våra styrkor. Många nya medarbetare och föräldrar beundrar våra fina miljöer och att vi har ett varierat och genomtänkt pedagogiskt material. Under de sex år jag arbetat i enheten har detta varit ett viktigt fokusområde som vi satsat extra hårt på. Vi är alla måna om att bevara våra undervisningsmiljöer och fördjupa och förfina arbetet i och med dem. Fokus under detta läsår är att utveckla våra ateljéer men också att integrera den skapande verksamheten i de olika ämnesområdena. Eftersom högläsning är en särskild prioriterad aktivitet har detta blivit ett naturligt inslag i all undervisning. Samtliga hemvister har skrivit undervisningsplaner för detta.

I våras tog vi också fram en folder över vårt basmaterial och vårt tilläggsmaterial. Den använder vi i alla hemvister för att försäkra oss om att alla har basmaterialet så att likvärdighet råder, men också för att ge alla möjlighet att utveckla sina hörnor med tilläggsmaterialet.

Detta dokument har skickats till stadsdelen för att kunna användas som inspiration om intresse finns och bifogas i T2.

Vi har fortsatt att utveckla våra pedagogiska miljöer och under 2021 kommer vi att fortsätta arbetet med ateljéerna då vi har vår ateljérista på heltid. Vi kommer också att göra en långsiktig utvecklingsinsats på Hovet och Sturehill där ateljérista och ledning kommer att arbeta tillsammans med pedagogerna för att skapa hållbarhet i insatsen över tid.

KF:s inriktningsmål:

2. En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.4. Stockholm är en modern kultur- och evenemangsstad med en stark besöksnäring

— Ingen

Nämndmål:

Boende i Hägersten-Liljeholmen har tillgång till ett rikt utbud av kultur och evenemang

— Ingen

Beskrivning

Kulturaktiviteter genomförs i nämndens verksamheter samt genom bidragsgivning till lokala föreningar.

Förskolorna tilldelas en kulturpeng baserat på barnantal. Alla barn i förskolan får möta och själv prova olika former av kultur och skapande enligt stadens program, Kultur i ögonhöjd. Barnen i förskolan har under sin förskoleperiod tillgång till ett varierat utbud av böcker och besöker bibliotek. Barnen möter olika former av kultur och kulturyttringar samt skapande verksamhet som integreras i undervisningen.

Äldreomsorgen arrangerar en kulturmånad med olika program och aktiviteter.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

Förväntat resultat

Föreningar har möjlighet att söka bidrag för lokal verksamhet.

Barn på förskola får möta och själva prova olika former av kultur och skapande.

Kultur och skapande integreras i verksamhetens ordinarie arbete.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

2.5. Stockholm är en hållbar stad med en god livsmiljö

— Ingen

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
  Andel inköpta ekologiska måltider och livsmedel i staden i kronor av totala	59,67			55,22		60 %	55 %	2020

Indikator	Periodens utfall	Utfall män/ pojkar	Utfall kvinnor/ flickor	Periodens utfall VB 2019	Prognos helår	Årsmål	KF:s årsmål	Period
värdet av inköpta måltider och livsmedel								
  Klimatpåverkan från upphandlade livsmedel och måltider	Max0 Co2/kg					1,9	1,9 kg CO2 per kg livsmedel	2020
  Totalt köpt energi i stadens verksamheter	0 GWh			3,13 GWh		3,3 GWh	1945 GWh	2020

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter gör medvetna val för att ta ansvar för miljön

— Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden utgår från klimathandlingsplan 2020-2023 samt miljöprogrammet 2020-2023 i sitt miljö- och klimatarbete. Verksamheterna ska arbeta aktivt med att sortera matavfall, minska användningen av plast, förebygga att avfall uppstår, minska energiförbrukningen och göra klimatsmarta tjänsteresor. Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt fortsätta arbetet med nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola. Vidare arbetar förvaltningen vidare med att kartlägga och granska hur verksamheterna kan minska sin klimatpåverkan. Detta sker främst genom investeringar eller genom beteendeförändring. Klimatinvesteringsmedel kommer att sökas vid behov, förvaltningen skannar kontinuerligt verksamheterna efter tänkbara klimatinvesteringar.

Inom verksamheter som serverar mat kommer medvetenhet och kunskap om livsmedels klimatpåverkan att öka och verksamheterna kommer att arbeta för att minska dessa. Det innebär bl.a. ökad andel vegetarisk kost i förskolan samt ökad andel säsongsbetonad och närproducerad mat i verksamheterna.

Inom äldreomsorgens verksamheter är dietisten och kostombuden viktiga kunskapsbärare och spridare i utvecklingsarbetet kring klimatpåverkan.

Förväntat resultat

Användningen av plast i verksamheterna minskar. Matavfall återvinns i hög grad där det är möjligt. Avfall som uppstår ska tas om hand på ett resurseffektivt sätt enligt avfallshierarkin. Energiförbrukningen i förvaltningen minskar. Alla förskolor uppnår nivå 2 enligt kemikaliecentrums vägledning för en giftfri förskola och arbetar aktivt för nivå 3.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
!	Förskoleavdelningen ska erbjuda förskolornas kokkar och kokerskor kompetensutveckling för att höja kunskaperna om ekologisk matlagning och kopplingen till klimatpåverkan	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förskolorna ska genomföra åtgärder för att bibehålla nivå 2 samt arbeta för att uppfylla kraven i nivå 3 enligt kemikaliecentrums vägledning för kemikaliesmart förskola.	2020-01-01	2020-12-31	
!	Verksamheterna ska minska användningen av plast.	2020-01-01	2020-12-31	

Enhetsmål:

Enhetens medarbetare gör medvetna val för att ta ansvar för miljön.

Uppfylls helt

Förväntat resultat

Alla produkter och allt material är genomgångna och uppfyller normen för en kemikaliesmart förskola nivå 2.

Alla nyinköp görs och säkerställs av ledningen så att normen uppfylls.

Minimera material av plast och teflon i våra kök.

Matsvinnet i våra kök ska minska.

Barnen deltar i återvinning och sopsortering på alla förskolor.

Analys

- Vi uppfyller normen för kemikaliesmart förskola nivå 2 på samtliga förskolor. Detta har möjliggjorts eftersom vi startat 5 nya förskolor samt gjort en omfattande genomgång och omstart på de övriga 3.
- Våra inköp är noggrant kontrollerade så att normen uppfylls.
- Köken har köpt in nya kantiner samt gått igenom plast och teflon. Detta är en pågående process och vi har minimerat användningen, men har svårt att helt ta bort plast och teflon.
- Matsvinnet har minskat, men detta har inte prioriterats under Coronaåret. Kokkar och pedagoger har dock en hög medvetenhet kring detta. Vi fortsätter med detta arbete 2021.
- Vi har inte prioriterat återvinning och sopsortering, men gjort insatser på de flesta förskolor. Alla har någon form av återvinning, men det varierar något, Att arbeta för en hållbar utveckling är en ständigt pågående process som pedagogerna bygger in i olika projekt med barnen.

KF:s inriktningsmål:

3. En ekonomiskt hållbar och innovativ storstad för framtiden

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.1. Stockholm har en budget i balans och långsiktigt hållbara finanser

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter har en långsiktigt hållbar ekonomi

— Ingen

Beskrivning

Verksamheterna ska bedrivas inom beslutad budget. Styrning och uppföljning ska vara tydlig. En tydlig ekonomistyrning och säkerhet i prognoser är en förutsättning för att skapa och behålla stabilitet i verksamheten. Enheterna följer regelbundet upp ekonomin genom kontakter mellan enhetschef, avdelningschef och controller inför månads- och tertialrapporter.

Inför 2020 finns det på flera utförarenheter inom avdelningens för social omsorg behov av att anpassa organisationen och minska bemanningen så att verksamheterna får en långsiktigt hållbar ekonomi och kan drivas inom given budgetram. På vissa verksamheter kan man effektivisera genom att samutnyttja lokaler. Behoven har uppkommit utifrån minskat antal brukare/deltagare och förändrade behov hos brukare/deltagare. Även inom individ- och familjeomsorgens myndighetsutövning kan förändringar i organisation och bemanning bli nödvändiga.

Förväntat resultat

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
 Förvaltningens avdelningar ska fortsätta att utforma och använda ledningsrapporter i syfte att utveckla arbetet med uppföljning och dialog om verksamheternas resultat.	2020-01-01	2020-12-31	
 Prognosuppföljning	2020-01-01	2020-12-31	

Enhetsmål:

Enhetens verksamhet har en långsiktigt hållbar ekonomi.

 Uppfylls delvis**Förväntat resultat**

Verksamheterna bedrivs på ett kostnadseffektivt sätt.

- Alla platser är fyllda för att säkra intäkter.
- Budgeterade nettokostnader ska hållas inom beräknade intäkter.

- En budget i balans skapar en god kvalitet i verksamheten, men tilläggas bör att 2020 års begränsade uppräknings av förskolepengen medför att nedskärningar måste göras. Pengen täcker inte löneökningarna och till detta kommer alla kostnader för Skolplattformen. Saknas också tillräckliga resurser för att täcka Bibass-kostnader.
- Om budget ska hållas kommer detta att medföra att övriga mål inte kommer att kunna nås, både gällande kvalitet, förskoleundersökningen, barngruppernas storlek samt andelen förskollärare.

Analys

De ekonomiska kraven är höga och förenat med de kvalitetskrav som finns samt krav på gruppstorlek och bemanning ser jag att det är en mycket svår ekvation att få ihop.

Är uppriktigt mycket oroad över 2021 års budget och ekonomiska resultat om verksamheten ska kunna hålla en hög kvalitet och medarbetarna ha en hållbar arbetssituation.

De senaste årens nedskärningar börjar nu få ett kännbart resultat. Intäktsökningen motsvarar inte på långt när de ökade kostnaderna inom alla områden, inte minst löner.

KF:s mål för verksamhetsområdet:

3.2. Stockholm använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna

— Ingen

Nämndmål:

Stadsdelsnämnden är en attraktiv arbetsgivare som erbjuder en god arbetsmiljö

— Ingen

Beskrivning

Förvaltningen nyttjar stadens kompetensförsörjningsprocess som stöd i arbetet med att rekrytera, behålla och utveckla medarbetare och chefer. Kompetensutvecklingsinsatser sker ofta i samverkan med staden, andra förvaltningar och externa aktörer.

Arbetet i enlighet med handlingsplanen för socialsekreterare och biståndshandläggares arbetssituation fortgår under 2020 utifrån den reviderade handlingsplanen. När någon medarbetare utsätts för hot eller våld i tjänsten erbjuder förvaltningen långsiktigt stöd.

Ett nära och gott ledarskap i verksamheterna som stödjer utveckling och innovation är en förutsättning en för utvecklingen av arbetsmiljön inom verksamheterna.

För att stärka chefs- och ledarskapet inom stadsdelsförvaltningen ska chefer vid behov genomgå stadens chefsutvecklingsprogram och andra utvecklingsinsatser inom professionen och i rollen som chef och ledare.

För att ytterligare stärka chefs- och kompetensförsörjningen krävs en strukturerad successionsplanering inom förvaltningen.

Som ett led i att utveckla arbetet med den långsiktiga kompetensförsörjningen ska stadens kompetensförsörjningsprocess följas.

För att öka andelen förskollärare och antalet utbildade barnskötare är kompetensförsörjning är ett prioriterat område. Förskoleavdelningen har ett långsiktigt utvecklingsarbete som omfattar ledarskapsutveckling för förskollärare och rektorer samt kompetensförsörjning. I kompetensförsörjningsarbetet ingår områden som VFU (verksamhetsförlagd utbildning för förskollärare), APL (arbetsplatsförlagt lärande för barnskötare), mentorskap för nyexaminerade förskollärare, introduktion för nyanställda samt kompetensutveckling och karriärmöjligheter. Samarbete sker med lärosäten.

Arbetet med Handlingsplan förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare fortsätter både lokalt och övergripande inom förskoleavdelningen. Strukturer för ett likvärdigt arbete på förskoleenheterna ska skapa förutsättningar för att arbeta med handlingsplanen utifrån lokala behov och förutsättningar.

Redan i dagsläget finns svårigheter att rekrytera sjuksköterskor och i viss mån arbetsterapeuter och fysioterapeuter/ sjukgymnaster. I samarbete med äldrenämnden ska ett handlingsprogram tas fram för den legitimerade hälso- och sjukvårdspersonalen, i syfte att underlätta nyrekrytering och minska personalomsättningen inom gruppen.

Alla anställda som arbetar heltid erbjuds en timme friskvård per vecka när arbetet så tillåter. Deltidsanställda erbjuds friskvårdstid i proportion till anställningsgraden.

Alla anställda kan köpa ett årskort till Stockholms kommunala sim- och idrottshallar till subventionerat pris. Kortet gäller för bad, gym och gruppträning.

Alla anställda kan erhålla en subvention till friskvårdsaktivitet med högst 1 200 kr per anställd och år.

Stadsdelsförvaltningen har avtal som gör att medarbetare får ett rabatterat pris vid tecknande av medlemskap hos t.ex. SATS och Friskis & Svettis. Genom anställningen i staden finns möjligheter till rabatterade medlemsavgifter även på andra gym.

Förväntat resultat

Nya medarbetare får en god introduktion.

Nyexaminerade förskollärare erbjuds en mentor under sitt första år.

Ledare erbjuds handledning och stöd i sitt ledarskap.

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
!	Alla enheter ska utifrån medarbetarundersökningens resultat göra en handlingsplan som åtgärdas och följs upp under året.	2020-01-01	2020-12-31	
	Allmän visstidsanställning minimeras.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förbättra förutsättningarna för att anställa personer med funktionsnedsättning.	2020-01-01	2020-12-31	

	Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
!	Förskoleenheterna ska utforma lokala handlingsplaner för förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare som en fortsättning på Projektet förbättrad arbetssituation för förskollärare och barnskötare.	2020-01-01	2020-12-31	
✓	Förvaltningen säkerställer att samtliga hot- och våld-incidenter riktade mot förvaltningens medarbetare registreras i IA och följs upp med avseende på att den utsatte upplever tillräckligt stöd från staden som arbetsgivare.	2020-01-01	2020-12-31	

Enhetsmål:

Enheten är en god arbetsgivare och dess verksamheter erbjuder en god arbetsmiljö.

 Uppfylls delvis

Förväntat resultat

- Verktyg och rutiner för arbetsmiljöarbetet görs kända i organisationen, bl a genom arbetsmiljögruppen.
- Medarbetare ska ha kunskap om och vara delaktiga i innehållet i enhetens VP.
- Alla har läst och arbetat med handlingsplanen för förbättrad arbetsmiljö för fsk och bsk.
- En genomarbetad och god introduktion för nya medarbetare.
- Medarbetarsamtal mellan chef och medarbetare lägger grund för en god kommunikation och ömsesidiga krav och förväntningar.
- Ledning och skyddsombud uppmärksammar tidiga signaler för att förebygga ohälsa.
- Ett genomtänkt hälso- och arbetsmiljöarbete i samarbete med skyddsombud och arbetsmiljögruppen utvecklas.
- Ledningen använder de verktyg stadsdelen, staden och företagshälsovården tillhandahåller för att förebygga och sänka sjukfrånvaron.
- Öppen och god dialog mellan ledning och medarbetare.
- Intresset för utbildning och kompetensutveckling ökar.
- Vårt systematiska kvalitetsarbete bidrar till ökad kvalitet i verksamheten och vidgat lärande för barnen.
- Arbetsmiljöarbetet leder till en hälsosam arbetsmiljö med friskare och gladare medarbetare.
- Fler medarbetare utnyttjar friskvårdsbidraget.
- Sjukfrånvaron minskar.
- Minskad personalomsättning.

Analys

Även om vi har jobbat på med vårt arbetsmiljöarbete och gjort framsteg kan jag i år inte säga att vi vare sig har minskat sjukfrånvaro eller att vi fått friskare och gladare medarbetare. Det har varit ett tungt år men jag vill ge alla mina medarbetare en stor eloge för att de kämpat på så bra under dessa extraordinära omständigheter.

Vi kan bara hoppas på ett bättre 2021.

Nämndmål:

Stadsdelsnämndens verksamheter arbetar kostnadseffektivt med fokus på kärnverksamheterna

— Ingen

Beskrivning

Stadsdelsnämnden ska verka för att energiförbrukningen inom nämndens verksamheter minskar. Samutnyttjande av lokaler ska eftersträvas och lokalanvändandet ska kartläggas. Verksamheterna har ett gott stöd från stödverksamheterna. En tydlig ekonomistyrning ska leda till att tilldelade resurser används effektivt med fokus på kärnverksamheterna.

Utvecklingen inom äldreomsorgen med digitaliseringslösningar för ökad trygghet, integritet och självständighet kan också innebära att resurserna kan användas på ett effektivare sätt och riktas till äldre med störst behov.

Förväntat resultat

Att nämndens verksamheter använder skattemedlen effektivt till största nytta för stockholmarna. Stadsdelsnämnden har tillgång till lokaler som motsvarar det faktiska behovet och energiförbrukningen i dessa minskar. Nämndens lokaler är tillgängliga och välplanerade.

Aktivitet	Startdatum	Slutdatum	Avvikelse
✓	Förskoleavdelningen ska samverka med avdelningen för samhällsplanering i syfte att effektivisera planeringen för lokalförsörjning.	2020-01-01	2020-12-31

Uppföljning av ekonomi

Analys av resultaträkning - uppföljning av driftbudget

	Utfall i bokslut 2020
<i>Intäkter</i>	
Taxor och avgifter	0
Hysesintäkter	0
Bidrag och ersättningar	5 127
Försäljning av verksamhet	82 214
Övriga externa intäkter	69
<i>Summa intäkter</i>	87 410
<i>Kostnader</i>	
Personalkostnader	72 129
Övriga personalkostnader	1 616
Lokalkostnader	3 114
Entreprenader och köp av verksamhet	0
Övriga kostnader	6 689
<i>Summa kostnader</i>	83 548
<i>Resultat netto</i>	3 862

Investeringar

Medel för lokaländamål

Övrigt

Systematiskt kvalitetsarbete

Övrigt

Verksamhetsberättelsen är ett känt dokument i enheten som alla ges möjlighet att ta del av och läsa och reflektera kring.